

14.03.2017

LISTARE

hBILANT V3.3H - Situații financiare pe anul 2016 și D101 pentru microentități și entități mici

Reglementări

- 1.) Legea 227/08.09.2015 privind Codul fiscal (MO 688/10.09.2015), în formă actualizată la 31 decembrie 2016, descărcabilă cu Norme de pe site-ul [ANAF](#)
- 2.) Ordinul 3386/17.11.2016 pentru aprobarea modelului și conținutului formularelor 101 „Declarație privind impozitul pe profit” și 120 „Decont privind accizele” (MO 905/25.11.2016)
- 3.) Ordinul 166/25.01.2017 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, precum și pentru modificarea și completarea unor reglementări contabile (MO 86/31.01.2017)

1. Situații financiare anuale

1.1. Tipuri de situații financiare

În baza pct.2.1-2.3 din Normele de completare (3.) se deosebesc 3 tipuri de entități:

Tipuri de entități	Total active - lei	Cifra de afaceri netă - lei	Număr salariați	Criteriu	Grupa hBILANT	Cod	Tip bilanț
Microentități	1.500.000	3.000.000	10	dacă nu depășesc cel puțin 2 din cele 3 criterii	M	1005	UU
Entități mici	17.500.000	35.000.000	50	dacă nu depășesc cel puțin 2 din cele 3 criterii	N	1003	BS
Entități mijlocii și mari	17.500.000	35.000.000	50	dacă depășesc cel puțin 2 din cele 3 criterii	-	1002	BL

⚠ Microentitățile se definesc pe baza criteriilor de mai sus, indiferent, dacă plătesc impozit pe veniturile microîntreprinderilor sau impozit pe profit.

Încadrarea în criteriile de mărime se efectuează la sfârșitul exercițiului financiar, pe baza indicatorilor determinați din situațiile financiare anuale aferente exercițiului financiar precedent și a indicatorilor determinați pe baza datelor din contabilitate și a bilanței de verificare încheiate la finele exercițiului financiar curent.

Prezentul upgrade oferă situațiile financiare pentru primele 2 tipuri de societăți.

a) **microentitățile** depun (**grupa M** din hBILANT):

- Bilanț prescurtat (cod 10)
- Cont prescurtat de profit și pierdere (cod 20)
- Date informative (cod 30)
- Situația activelor imobilizate (cod 40)

b) **entitățile mici** completează (**grupa N** din hBILANT):

- Bilanț prescurtat (cod 10)
- Cont de profit și pierdere (cod 20)
- Date informative (cod 30)
- Situația activelor imobilizate (cod 40)
- Note explicative
- Opțional:
 - situația modificării capitalului propriu
 - situația fluxurilor de trezorerie

Trebuie **auditate** și situațiile financiare anuale ale entităților mici care, pe baza bilanței de verificare întocmite la data de 31 decembrie 2016, depășesc limitele a cel puțin două dintre următoarele trei criterii:

- totalul activelor: 16.000.000 lei;
- cifra de afaceri netă: 32.000.000 lei;
- numărul mediu de salariați în cursul exercițiului financiar: 50.

Termen de depunere

Termenul este de:

- 150 zile de la încheierea exercițiului pentru:
 - societăți,
 - companii naționale,
 - regii autonome,
 - institute naționale de cercetare-dezvoltare,
 - subunitățile persoanelor juridice cu sediul în străinătate
- 120 zile de la încheierea exercițiului financiar pentru celelalte persoane
- 60 zile pentru depunerea declarației de persoanele care nu au desfășurat activitate de la constituire până la sfârșitul exercițiului.

 Declarația de inactivitate se depune tot în format electronic. Formularul (Softul A) se descarcă de pe site-ul ANAF.

1.2. Completarea situațiilor

Grupa situațiilor financiare întocmite trebuie inițializată cu bazele de date hCONT din 2016, respectiv 2015, de exemplu:

An precedent	01/01/2015	31/12/2015	..\CONT12.15
An curent	01/01/2016	31/12/2016	..\CONT12.16

⚠ Perioadele se vor introduce automat la upgrade, trebuie indicate doar bazele de date concrete.

În câmpul Perioada situațiilor se va înscrie 31.12.2016, care se va prelua astfel în situațiile listate. De aceea, în denumirea situațiilor nu mai este indicată perioada. Astfel, se vor putea realiza bilanțuri provizorii și ulterior, pe alte perioade, de ex. pt. creditor.

1.2.1. Completarea situațiilor de bază

Pentru modul de pregătire a contabilității, recomandăm să citiți și pct.3.1 din documentația electronică. Mai jos atragem atenția asupra unor aspecte specifice legate de completarea situațiilor.

a) Situații financiare pentru MICROENTITĂȚI

Se utilizează din hBILANT grupa **M-S1005-UU-Situatii financiare -MICROENTITATI /2016**, care conține situațiile:

```
M10  BILANT PRESCURTAT la data de
M20  CONTUL DE PROFIT SI PIERDERE PRESCURTAT la data de
M30  DATE INFORMATIVE la data de
M40  SITUATIA ACTIVEI IMOBILIZATE la data de
M99  ~~~~CORELATII INTRE FORMULARE~~~~
```

b) Situații financiare pentru ENTITĂȚI MICI

Pentru societățile mici și mijlocii se utilizează din hBILANT grupa **N-S1003-BS-Situatii financiare -ENTITATI MICI /2016**, cu situațiile:

```
N10  BILANT PRESCURTAT la data de
N20  CONTUL DE PROFIT SI PIERDERE la
N30  DATE INFORMATIVE la data de
N40  SITUATIA ACTIVEI IMOBILIZATE la data de
N51  *Nota 1-Active imobilizate
N52  *Nota 2-Provizioane
N53  *Nota 3-Repartizarea profitului
N54  *Nota 4-Analiza rezultatului din exploatare
N55  *Nota 5-Situatia creantelor si datoriilor
N59  *Nota 9-Indicatori economico-financiari 2015/2014
N99  ~~~~CORELATII INTRE FORMULARE~~~~
```

În sugestiile de completare, la st.10-40 ne vom referi simultan la ambele grupe. Vom marca cu / nr. de rând corespunzător din grupa M sau N. Situațiile 10 și 40 sunt identice.

Situația 20 este mult mai scurtă la microentități, dar informațiile sunt detaliate în ultimul subcapitol al situației 30. Astfel, situația 30 este mai scurtă la entitățile mici.

st.10 - BILANȚ PRESCURTAT

rd.03	"Imobilizări financiare" - Aici au fost extrase toate imobilizările financiare din ct. 267, precum și întreg soldul lui 296. Modificați manual, dacă trebuie defalcate sumele și în rd. 06.
-------	---

rd.06	"Creanțe" - Sumele din contul 267 reprezintă creanțele aferente contractelor de leasing financiar și altor contracte asimilate, precum și alte creanțe imobilizate, cu scadență mai mică de 12 luni. Dacă este cazul, din rd. 03 defalcați manual în rd.06 sumele din conturile 267, precum și 296.
rd.13	"Datorii ce trebuie plătite într-o perioadă de până la un an" - Pentru simplificare, se extrag aici toate datoriile existente, în afară de cele din clasa de conturi 1, sumele trebuie defalcate între rd.11 și 14 în funcție de natura sumelor !
rd.16	"Datorii ce trebuie plătite într-o perioadă mai mare de un an" - Sunt extrase numai conturile: 161+162+166+167+168-169, deoarece acestea conțin de regulă sume cu termen de plată mai mare de un an. La acestea trebuie adăugate manual eventualele sume scăzute din rd.11, cu termen de plată peste 1 an.
rd.23	"Venituri înregistrate în avans - Suma trebuie defalcată manual pe rd.24 dacă este cazul

st.20 - CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE

Situațiile diferă ca structură, în M20 datele sunt prezentate mult mai compact față de N20. În M20 apar câteva rânduri care încep cu <. Acestea apar - dacă este nevoie - numai în lista detaliată și există pentru faptul, că trebuie introduse foarte multe conturi pe câte un rând de formulă și acestea încap numai pe mai multe poziții.

st.30 - DATE INFORMATIVE

⚠ Efectuați extragere în grupa 0 înainte de extragerea situației. Astfel, se vor prelua eventualele restanțe la plata impozitelor și taxelor.

cap.I	Date privind rezultatul înregistrat
rd.003	-unități care nu au înregistrat nici profit, nici pierdere, va fi înscris 1 automat în col.1 dacă rezultatul contabil este zero
cap.II	Date privind plățile restante
rd.005	utilizatorii hMARFA pot lista situația centralizatoare a furnizorilor neachitați, astfel: în Funcții numerice funcția INT-NEPLA trebuie setată în mod corespunzător (extragere pe 4 intervale: 1-30, 30-90, 90-365 și 365-999999), iar din Fișe furnizori/Balanță furnizori se listează o listă sumară pe anul precedent.
rd.009-018	- Obligații restante - Pentru completarea datelor, livrăm situația ajutoare Obligații restante - vezi modul de completare mai jos.
cap.III	Număr mediu de salariați
rd.024,025	- se introduce manual numărul mediu/efectiv de salariați. Utilizatorii hSALAR pot prelua aceste date din lista Centralizator prezență din Foaie colectivă de prezență. Pentru numărul mediu, se însumează totalul lunar al numărului mediu și se împarte la 12. Pentru a verifica completarea acestui rând, s-a introdus o corelație suplimentară de verificare, care presupune, că numărul de salariați trebuie să fie mai mare de zero. Dacă societatea nu a avut salariați, ignorați eroarea semnalată.
cap.IV	Dobânzi, dividende și redevențe plătite, subvenții încasate și creanțe restante - se completează manual pe categorii, inclusiv impozitul datorat
cap.V	Tichete de masă

rd.064	- este extras rulajul contului 642
cap.VIII	Alte informații
rd.089	<i>Creanțe comerciale neîncasate la termen</i> - din hMARFA se poate lansa lista facturilor neîncasate la sfârșitul anului corespunzător
rd.123-160	<i>Alte conturi curente la bănci și acreditive</i> și alte sume - este extras totalul sumelor, defalcați în lei și valută dacă este cazul
rd.180	<i>Capitalul subscris vărsat</i> - se defalcă în rândurile 181-183 în funcție de structura capitalului
cap.XII	Capital social vărsat
rd.191	capitalul social se defalcă manual după componența proprietarilor pe rd.192-202. Defalcarea se face și pe unele subcategorii, ex. rd. 195-197. Menționăm, că, conform structurii de validare, în rd.191 col.2 și 4 nu apare totalul ponderilor (100%), ci aceste câmpuri trebuie lăsate necompletate. În cazul subcategoriilor ponderile sunt calculate distinct.

⚠ După completarea acestei situații, lansați obligatoriu **Calcul**, pentru a se calcula procentele în col.2 și 4 din subcapitolul XII (dar și pentru a recalcula totalurile la alte defalcări).

La unele conturi din situația 30 sunt introduse analiticele fictive ...x,...y, deoarece sumele trebuie defalcate ocazional între mai multe rânduri. Aceste conturi sunt: 508, 5125, 5198, 1682. Notați rândurile din lista de erori după extragere. Apare semnul ? lângă rândurile respective. Defalcați sumele manual sau ignorați eroarea semnalată.

După înscrierea manuală a celorlalte sume, lansați Calcul sau Recalcul și Verificare.

În **st.M30** pe rd. 221...289 apar datele detaliate din Contul de profit și pierdere.

001 - Obligații restante

Dacă există restante la plata unor taxe/impozite, **înainte de extragerea în situația M30/N30** inițializați grupa pentru anul 2016, de exemplu:

An curent	01/01/2016	31/12/2016	.. \CONT12.16
Perioada precedenta	01/01/2016	30/11/2016	.. \CONT12.16
Perioada curenta	01/12/2016	31/12/2016	.. \CONT12.16

⚠ Dacă societatea nu are datorii și nu extrageți date în situația 001, goliți situația extrasă pentru alte perioade, altfel se pot prelua date de acolo! Verificați dacă utilizați aceleași conturi analitice.

Dacă contribuabilul nu are restante la bugete, deci nu are sens să efectuați extragerea pentru situația 001, la extragerea situației cod 30, va rezulta o listă de erori cu mai multe poziții, de genul:

```
001 009 1 INEXISTENT: st 001 rd 01 .... ș.a.m.d.
```

Ignorați erorile dacă nu doriți să utilizați situația 001.

Dacă datele din situația 001 au fost extrase, se preiau în sit.30 rd.10,11,13,15,17 și 18 col.1 și 2 sumele calculate ca restante presupuse. Modificați-le manual, dacă considerați, că nu sunt corecte. Apoi, defalcați sumele și în col.3, dacă o parte se referă la activitatea de investiții.

Situația 001 *NU oferă informații pentru rândurile:*

- 014 - Alte datorii sociale
- 016 - Obligații restante față de alți creditori

Acestea se completează manual. Sumele se defalcă manual între coloane, după care se pornește Recalcul.

st.40 - SITUAȚIA ACTIVELOR IMOBILIZATE

Datele privind casările se introduc manual. Se execută Calcul și Verificare. De regulă apar erori din rotunjirea la leu întreg, care se rezolvă manual, după care porniți Recalcul și Verificare.

⚠ Verificați corelațiile!

După corecturi manuale, rotunjiri etc. porniți Recalcul în fiecare formular modificat, pentru actualizarea totalurilor. După definitivarea situațiilor, porniți Verificare în cadrul fiecăreia și rezolvați erorile. Intrați în „situația” M99/N99 și lansați Verificare. Astfel se verifică **corelațiile dintre formulare**. Corectați manual eventualele necorelări, efectuați rotunjirile.

După Recalcul reporniți Verificare.

1.2.2. Completarea notelor explicative

a) Microentitățile nu întocmesc note explicative, însă trebuie să prezinte informațiile prevăzute la pct. 576 (2) din Ordinul 1802/14.

Vezi detaliile la pct. a) cu extrase din reglementare.

b) Entitățile mici întocmesc note explicative conform prevederilor Ordinului 1802/14. În Ordin nu sunt date modele de note explicative, nu se prevede un anumit număr obligatoriu de note.

3.) Notele explicative cuprinse în capitolul 6 „Note explicative la situațiile financiare anuale” din Reglementările contabile, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.802/2014 ... nu sunt limitative, acestea urmând să conțină cel puțin informațiile cerute de capitolul respectiv.

Vezi detaliile la pct. b) cu extrase din reglementare.

1.) 2.8. Notele explicative cuprinse în capitolul 6 „Note explicative la situațiile financiare anuale” din Reglementările contabile aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.802/2014, cu modificările și completările ulterioare, nu sunt limitative, acestea urmând să conțină cel puțin informațiile cerute de capitolul respectiv.

În hBILANT au fost elaborate situații asemănătoare anilor precedenți, care pot ajuta la întocmirea unor note care conțin date sub formă de tabel:

N51	*Nota 1-Active imobilizate
N52	*Nota 2-Provizioane
N53	*Nota 3-Repartizarea profitului
N54	*Nota 4-Analiza rezultatului din exploatare
N55	*Nota 5-Situatia creantelor si datoriilor

N59 *Nota 9-Indicatori economico-fin. 2015/2014

Informațiile din tabelele extrase pot fi reluate, interpretate, de exemplu în raportul administratorilor.

***Nota 1-Active imobilizate**

Această notă conține de fapt informațiile din situația 40, într-o grupare diferită.

***Nota 2-Provizioane**

Situația conține defalcarea provizioanelor după natura lor.

***Nota 3-Repartizarea profitului**

Situația detaliază repartizarea profitului pe destinații. În cazul acoperirii pierderii contabile reportate, se vor prezenta sursele de acoperire a acesteia.

***Nota 4-Analiza rezultatului din exploatare**

Rezultatul din exploatare se regăsește aici într-o altă formă de detaliere față de Contul de profit și pierdere. Costul bunurilor și serviciilor trebuie determinat pe baza contabilității de gestiune sau extracontabil. Pe rândurile 03...05, 07 și 08 nu s-au înscris formule, deoarece repartizarea unor conturi de cheltuieli în contabilitatea de gestiune poate denatura rulajul acestora.

Verificați corelațiile. Diferența rezultată trebuie defalcată pe rândurile enumerate mai sus.

Dacă aveți solduri sau rulaje care se pot înscrie în formulele din aceste rânduri, modificați formulele din Descriere rânduri, sau completați manual.

După completare, porniți Recalcul și reverificați corelațiile! S-a introdus și o corelație care se referă la egalitatea sumei calculate pe rd.10 cu rezultatul din exploatare din Contul de profit și pierdere.

***Nota 5-Situația creanțelor și datoriilor**

Datele sunt extrase direct din conturi în coloana 1. Sumele se defalcă manual din col.1 în col. 2 și 3 la creanțe și în col.2 până la col.4 la datorii.

Verificați corelațiile!

Totalul datoriilor, creanțele din active circulante din trebuie să fie egal cu aceleași informații din situația 10.

***Nota 9-Indicatori economico-financiari**

Pe rd.000-025 se află date preluate direct din bilanț, iar a doua parte a tabelului conține indicatorii efectiv calculați, calculându-se și diferența pentru aprecierea tendinței lor. Datele de bază se listează numai în lista detaliată.

În corelații s-au introdus câteva verificări, referitoare la faptul, dacă numitorul fracțiunii este zero. În aceste cazuri, modificați manual valoarea fracțiunii la zero și executați Recalcul.

Se calculează grupele de indicatori:

- indicatori de lichiditate
- indicatori de risc
- indicatori de activitate

În col.1 unele date sunt preluate din bilanțul pe 2015 (dacă au fost păstrate), din grupa G.

Situații de acest gen pot fi solicitate de creditori și pe alte perioade decât anual. În acest caz, modificați pe rd. 000 numărul de zile conform perioadei analizate (nr. luni din perioada aleasă * 30) și executați Recalcul.

1.2.3. Alte anexe la situații financiare

Situațiile financiare anuale vor fi însoțite de:

- raportul administratorilor - *Vezi detaliile la pct. c)* cu extrase din reglementare.
- raportul de audit sau raportul comisiei de cenzori, după caz,
- propunerea de distribuire a profitului sau de acoperire a pierderii contabile,
- declarația scrisă a administratorului, prin care își asumă răspunderea pentru întocmirea situațiilor financiare anuale și confirmă că:
 - politicile contabile utilizate la întocmirea situațiilor financiare anuale sunt în conformitate cu reglementările contabile aplicabile;
 - situațiile financiare anuale oferă o imagine fidelă a poziției financiare, performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată;
 - persoana juridică își desfășoară activitatea în condiții de continuitate.

Recomandăm și atașarea **formulelor 10-40 semnate și scanate**, deoarece chiar dacă datele din acestea se regăsesc în fișierul xml generat, ele trebuie semnate de persoanele în drept. Fișierul pdf care se transmite conține numai semnătura electronică a persoanei care o transmite.

Semnături necesare

- **administrator/persoana care are obligația gestionării entității**
- **persoanele care organizează și conduc contabilitatea**
În hBILANT/Constante completați datele contabilului.
- **auditor** - introduceți datele auditorului în hBILANT/Constante, dacă este necesară auditarea situațiilor financiare.

⚠ Datele auditorului apar în fișierul XML generat, dacă sunt completate. Pe lista din Softul A apare pe prima pagină, însă nu există un spațiu pentru semnătură.

1.2.4. Etape de realizare a situațiilor de transmis

Etapele de mai jos se aplică după ce s-au realizat în hBILANT situațiile financiare perfect corelate și notele explicative livrate, precum și celelalte note explicative și alte documente necesare, enumerate la pct.1.2.3.

a) Setare constante

În Configurare/Constante trebuie înscrise valorile/denumirile care caracterizează situațiile financiare de realizat:

AUDIT-CIF	Cod fiscal auditor
AUDIT-NRINR	Număr înregistrare în Registrul CAF
AUDIT-NUME	Nume auditor/denumire prima parte
AUDIT-PREN	Prenume auditor/denumire a doua parte
BIFA-DD	Bifa pt. sucursală
BIFA-GG	Grup de interes economic?
BIFA-MC	Bifa pt. mari contribuabili, depun bilanț la București
COD-CAEN	Cod CAEN activitate principală
COD-CAENE	Cod CAEN activitate efectiv desfășurată - NOU!

COD-FPROP	Cod forma de proprietate
COD-JUDET	Cod județ
INTOCM-CALIT	Calitate întocmit
INTOCM-NRINR	Numar de înregistrare în org.profesional
INTOCM-NUME	Nume întocmit
INTOCM-PREN	Prenume întocmit
OBLIG-AUDIT	Obligatie legala de auditare a sit. financiare
TIP-BILANT	Tip bilanț: UU (pt. MICRO) sau BS (pt.MICI)

⚠ Din constantele de mai sus, sunt nou introduse de ANAF (Valorile implicite sunt NU), modificați dacă este cazul:

- BIFA-GG
- OBLIG-AUDIT

La completarea informațiilor, în câmpul Valoare se poate apăsa F1, la care apare o listă de ajutor cu valorile care se pot introduce. Aceste valori se regăsesc în Dicționar.

La completarea TIP-BILANT se va ține cont de următoarele corespondențe între grupa de situație, codul de declarație și tip bilanț:

Grupa	Cod	Tip	Denumire
M	S1005	UU	Situatii financiare MICROENTITATI
N	S1003	BS	Situatii financiare ENTITATI MICI

⚠ Primele 4 constante trebuie completate numai dacă situațiile sunt auditate. În AUDIT-NUME introduceți, dacă este cazul, denumirea societății de audit, iar dacă denumirea este prea lungă, se poate introduce continuarea în AUDIT-PRENUME.

Din hUTIL, fișierul Societatea se preiau datele sediului, capitalul social, datele semnatarilor.

⚠ Este important, ca capitalul social să fie actualizat și în Societatea, nu numai în contabilitate. Altfel, se semnalează eroare la validarea XML, de ex.:

```
totalPlata_A = F10_0232 (CAPITAL)
```

Cataloagele în care se află declarațiile și programul DUKIntegrator se pot specifica în hUTIL, modificând calea la următoarele fișiere:

```
Pentru D101:
bdd  Declaratia 101      B      ..\DECL_OBL\aaaa\D101
bdp  Declaratii          B      ..\DECL_OBL\
d101 Declaratia 101      B      ..\DECL_OBL\D101
Pentru S100X:
bsd  Situatii financiare B      ..\DECL_OBL\aaaa\S100X
bsa  Anexe sit.financiare B      ..\DECL_OBL\aaaa\S100X\ANEXE
bsp  Declaratii          B      ..\DECL_OBL\
```

În cazul opțiunii multisocietate, pentru fiecare firmă se poate alege un catalog distinct: \DECL_OBL\cif\aaaa\D101 sau \DECL_OBL\aaaa\cif\D101, unde programul va înlocui cif cu codul fiscal, iar aaaa cu anul.

b) Operații pentru realizarea fișierelor de transmis

În Operații curente, unde se văd numai grupele de situații, ne poziționăm pe grupa M (dacă TIP-BILANT:UU) sau N (dacă TIP-BILANT:BS) după caz, unde datele au fost deja extrase și verificate. În meniul Operații există un set de operații pentru generarea fișierelor de raportare. Dacă titlul operației este între paranteze drepte, ea nu este obligatorie. Ele se execută în ordinea de pe ecran.

b1) Generare XML și validare

- operația generează un fișier XML cu datele din situațiile cod 10...40. Se lansează apoi programul de validare (DUKIntegrator.jar). Dacă sunt erori, acestea se afișează în format htm, pentru o studiere mai accesibilă utilizatorului.
- fișierul creat se regăsește în catalogul \DECL_OBL\...\S100X sub numele S100x_cif_aaaa_II.XML, unde S100x este S1003 sau S1005 după tipul bilanțului.
- dacă la validare se constată erori, se creează și fișierul: S100x_CIF_aaaa_II.XML.err.txt în același catalog. În fișierul de erori generat pot fi 3 tipuri de înregistrări, și anume:
 - de tip F- Eroare de structură
 - de tip E- Eroare
 - de tip A- Atenționare.
- Diferența între cele 3 constă în faptul că:
 - situațiile cu erori de tip F nu se pot interpreta
 - situațiile cu erori fatale nu se preiau
 - situațiile cu atenționări se preiau cu specificarea mesajului de atenționare aferent.
- Din fișierul htm Lista de validare S100x generat de HAMOR Soft în cazul depistării unor erori, sunt linkuri către fișierele de descriere a erorilor (S1005_ERR.pdf) pentru:
 - s1005_err.pdf-microentități
 - s1003_err.pdf-entități mici, precum și
 - s1003(sau s_1005)_xml.pdf-formularul pdf inteligent.
- Acestea se regăsesc în upgrade la versiunea din data elaborării. Fișierul de descriere a erorilor (Structura...) puteți să-l descărcați în ultima variantă accesând site-ul ANAF, Softul A, respectiv structura S1003 sau S1005 după caz.

b2) [Documente de anexat]

În catalogul care se deschide:

- copiați documentele de anexat cu drag&drop sau sau copy/paste, sau
- scanați documentele de anexat.

Trebuie scanate cel puțin documentele enumerate la pct.1.2.3, listate, semnate, ștampilate.

Operația lansează o fereastră de Explorer pe catalogul de anexe:

\DECL_OBL\...\S100X\ANEXE\ în care se vor scana, copia documentele.

Alegeți un nume de fișier sugestiv, pentru regăsirea lor ulterioară.

Recomandăm scanarea în format pdf.

Observație: în variabila de mediu H_EXEANX se poate defini în loc de Explorer un alt program sau un bat pentru accesarea anexelor, de exemplu și un program de scanare.

De exemplu:

```
SET H_EXEANX=C:\Program Files\Scan\Scan.exe  
SET H_EXEANX=D:\HAMOR\Scan.bat
```

Acest program sau bat primește ca parametru catalogul de anexe.

b3) Împachetare anexe în ZIP

3.) 2.14. În vederea depunerii situațiilor financiare anuale în format hârtie și în format electronic sau numai în formă electronică, având atașată o semnătură electronică extinsă, societățile ... folosesc programul de asistență ... pe site-ul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, prin care se generează un fișier de tip PDF, având atașat un fișier xml, care conține datele de identificare a societății, precum și un fișier cu extensia zip. Fișierul cu extensia zip va conține situațiile financiare anuale și documentele cerute de lege așa cum acestea sunt întocmite de societăți și scanate, **alb-negru**, lizibil și cu o rezoluție care să permită încadrarea în limita a **9,5 MB a fișierului PDF la care este atașat fișierul zip**.

Se vor împacheta fișierele anexă scanate și salvate

din \DECL_OBL\...\S100X\ANEXE

în \DECL_OBL\...\S100X\S1003(sau S1005)_CIF_2016_12.ZIP

Executați numai după ce toate documentele necesare au fost scanate și copiate în catalogul ANEXE!

b4) Modalități de generare PDF

b41) Generare și/sau semnare PDF

Operația din hBILANT lansează programul DUKIntegrator pentru generare și semnare PDF.

Fișierul XML pentru firma respectivă, precum și tipul situației sunt deja selectate.

Apăsați Validare+creare PDF.

O fereastră oferă pentru atașare fișierul zip creat în faza anterioară.

Selectați fișierul ZIP.

Se selectează tipul de SmartCard, se introduce PIN-ul pentru semnare, se apasă: Validare+creare PDF semnat.

Mesajul primit trebuie să fie:

```
Validare fără erori fișier: ..\S100x_CIF_2016_12.XML
Fișierul PDF a fost creat cu succes (cu fișier zip atașat):
..\S100X\S100x_CIF_2016_12.pdf
```

Este creat un fișier pdf de 1 pagină, care conține tipul situației financiare, datele firmei, capitaluri proprii, rezultatul, semnării.

Listați și semnați pagina, atașați-o la dosarul de bilanț împreună cu celelalte documente în formă listată.

b42) Import date în Softul A

O soluție alternativă de depunere este: importul fișierului XML generat la faza b3) în Softul A de la ANAF și semnarea, transmiterea acestuia.

Trebuie optat pentru una din modalitățile prezentate la pct. b41) sau b42), nu trebuie parcurse ambele etape! Importul datelor în Softul A are avantajul, că se pot lista datele din formatul oficial, însă trebuie efectuați câțiva pași suplimentari:

- se *descarcă Softul A* actual de la ANAF
- se deschide PDF-ul descărcat
- se importă datele din XML-ul generat în hBILANT astfel: se apasă butonul albastru Import fișier XML creat cu alte aplicații (se află în stânga butonului VALIDARE). În fereastra deschisă se caută fișierul XML:
..\DECL_OBL\2016\S100X\S1003(1005)_CIF_2016_12.XML și se importă.
- Atenție! ANAF nu importă unele date: localitate, strada, nr., bl., cod CAEN. Completați aceste date manual.
- tipul situației financiare se va completa automat

- după validare și semnare se semnalează că trebuie atașate documentele împachetate în ZIP. Se va deschide calea deja descrisă, selectați fișierul cu extensia .ZIP. Fișiele atașate se pot vizualiza apăsând icoana agrafă.
- salvați PDF-ul cu XML-ul și ZIP-ul atașat, recomandat în:

... ..\DECL_OBL\2016\S100X\S1003(sau 1005)_CIF_2016_12.PDF.

- reveniți în hBILANT pentru depunere electronică (pasul b5).

Verificați ca dimensiunea acestui pdf să fie sub 9,5 Mb!

b5) Depunere electronică

Operația lansează o pagină de pe care se pot accesa:

- pagina de depunere a declarației de la [e-guvernare](#)
- pagina de verificare a stării declarației
- actualizarea programului de validare Java (DUKIntegrator.jar).

Fișierul PDF salvat la pasul b41) sau b42) se transmite în mod asemănător altor declarații electronice.

Vezi și [Etapale depunerii declarației sub semnătură electronică](#) descrise de ANAF (identice cu cele pentru declarația 112).

Recomandăm listarea și atașarea recipisei generate la depunere, aceasta fiind dovada că situațiile au fost depuse. Trebuie notat indexul generat la depunere, cu ajutorul acestuia se poate verifica starea declarației.

b6) [Vizualizări]

Cu această operație se pot vizualiza fișierele generate:

- **Vizualizare S100X în XML** - numai pentru consultare
- **Vizualizare S100X în XML - Notepad** - pentru consultare și eventual corectare
- **Vizualizare listă fișiere din zip** - se poate face un ultim control referitor la fișierele atașate. Dacă se mai adaugă fișiere, procedeul se repetă de la pasul b2)
- **Vizualizare S100X în PDF**
 - listarea paginii pdf se poate face și de aici,
 - documentele atașate în ZIP nu se pot vizualiza, decât dacă se face o modificare în sistem. Solicitați de la administratorul de sistem să seteze permisiunea vizualizării fișierelor din ZIP.
- **Vizualizare erori în HTM** - se vede numai până la eliminarea erorilor.

b7) [Verificare/descărcare update]

Lansați operația înainte de generarea fișierelor! Dacă există actualizări ale programului de validare pe site-ul ANAF, se va lansa programul de actualizare și apoi DUKIntegrator.

În fereastra din stânga se arată update-urile disponibile față de versiunea pe care o avem instalată. Apăsați tasta » și apoi Download.

Dacă nu există actualizări, se lansează numai DUKIntegrator. Pe fereastra DUKIntegrator puteți verifica versiunea curentă sau cea de după actualizare. În Ajutor/Istoria versiunilor se poate căuta S100X și se deschide o scurtă descriere a diferitelor versiuni și motivul modificării.

b8) [Export Excel/Open Office/DBF]

În unele cazuri se impune analiza unor date, calculul unor procente de creștere, însumarea situațiilor pentru mai multe societăți, preluarea informațiilor de către auditori etc.

DBF - exportă situațiile în format dbf. Ulterior, acest dbf poate fi citit în Excel sau OpenOffice. Apare ecranul cu situațiile care au o structură corespunzătoare pentru acest export. Situațiile 30, 40 nu pot fi exportate, pentru că sunt compuse din mai multe tabele, cu număr variabil de coloane.

Lansați Export pentru fiecare situație. Executarea operațiilor de mai jos presupune opțiunea „Generare fisier Excel”.

Operația de export se lansează astfel:

- în Operații curente ne poziționăm pe o grupă,
- se alege din Operații [Export în Excel/OpenOffice/DBF].

Vor fi afișate situațiile din grupa selectată pentru care se poate executa operația de export.

Modalități de export:

- Export o situație - exportă situația curentă,
- Export selectiv - exportă toate situațiile selectate.

Variante de export:

- **Excel/Open Office (.XML)** - nu presupune Excel instalat pe calculator. Nu acceptă situațiile 30 și 40.
- **Excel (.XLS)** - presupune programul Excel instalat pe calculator (cel puțin Excel 2003). Se pot exporta toate situațiile.

1.2.5. Listarea situațiilor

a) Listarea din hBILANT

Pentru cei care utilizează depunerea directă din PDF-ul generat, formularele se pot lista din hBILANT.

Formularele de bază cod 10...40, precum și notele explicative se pot lista din hBILANT și se scanează câte un exemplar semnat și ștampilat în catalogul Anexe. Se scanează acolo și celelalte note explicative, precum și celelalte documente obligatorii.

Pentru alte situații, puteți alege dintre listele:

- **Situație** - se listează de exemplu situația 59, într-o formă în care se listează numai rândurile/coloanele care nu încep cu caracterul <, adică nu conțin rândurile pe care s-au extras elemente de calcul.
- **Situație detaliată** - se listează toate rândurile situației, inclusiv cele care încep cu caracterul <. De ex. L15P, N59 au și variante detaliate.

Lista de erori - recomandăm listarea ocazională pe ecran, pentru corectarea eventualelor erori de corelare. Cu F5 se poate vizualiza oricând ultima listă de erori.

Variante de listare

a1) **listarea integrală** - se lansează listele așa cum sunt descrise rândurile în hBILANT, inclusiv conturile din care

provine informația

a2) **listarea compactă** 🚩 NOU - este o opțiune nouă în hBILANT. Listele vor apare mai compact, se elimină din paranteze conturile din titlul rândurilor. Rămân numai indicațiile privind rândurile însumate. Recomandăm testarea pe o copie a bazei de date sau pe demo, deoarece este o operație ireversibilă! Se procedează astfel:

- se lansează: hbilantu.exe DBF
- în Utilitare/Simplificare titlu rânduri, se indică grupa (ex. M sau N) în care se dorește aplicarea metodei. Se poate indica eventual și o situație dintr-o grupă. De exemplu:
 - Lista inițială
 - Lista compactă

b) ****listarea din Softul A**

Din Softul A semnat se pot lista cele 4 formulare de bază.

2. Declarația 101 privind impozitul pe profit

2.1. D 101 pentru anul 2016

Modelul Declarației 101 pentru anul 2016 a fost aprobat de Ordinul 3386/2016 (2.).

Pentru definitivarea impozitului pe profit, în hBILANT se utilizează situația:

L16P DECLARATIE PRIVIND IMPOZITUL PE PROFIT /AN 2016 (D101)

Dacă sunt dobânzi pentru împrumuturi sau diferențe semnificative de curs valutar, se poate utiliza și situația:

L16D DOBANZI deductibile

Inițializarea grupei L

Exemplu de inițializare a grupei L:

An precedent	01/01/2015	31/12/2015	../CONT12.15
Inc.an-sf.perioada	01/01/2016	31/12/2016	../CONT12.16
Inc.an-per.preced.	01/01/2016	30/11/2016	../CONT12.16
Perioada curenta	01/12/2016	31/12/2016	../CONT12.16

Prin procedura de upgrade, perioadele sunt completate. Utilizatorul trebuie să indice doar bazele de date concrete din care se va extrage informația.

Completarea situațiilor

- extragere în situația **L16D - Calcul dobânzi deductibile** (are sens numai dacă cheltuielile cu dobânzile au o pondere semnificativă, pentru calculul gradului de îndatorare). Pe rd.01 înscrieți suma împrumuturilor enumerate și sumele din rd.19-25. Lansați Recalcul.

⚠ Numai dacă gradul de îndatorare calculat în rd.18 este > 3, suma din rd. 26 se va introduce manual în rd.30 din L16P.

- extragere în situația **L16P**, înscrieți manual sumele necesare, de ex.:
 - amortizarea fiscală în rd.11
 - introduceți sumele neimpozabile
 - verificați cheltuielile de protocol nedeductibile calculate în rd.26
 - completați sumele nedeductibile din alte rânduri, precum și din rândurile auxiliare 331-33L, introduse suplimentar, pe baza Codului fiscal valabil la sfârșitul anului 2016 (1.)
 - în rd.412 înscrieți impozitul pentru baruri de noapte etc.
 - verificați cheltuielile de sponsorizare deductibile din rd.44, defalcați între rd. 441 și 442
 - pe rd. 42 se înscrie informații privind creditul fiscal. Scutirea pentru profitul reinvestit se înscrie în rd. 4221
 - completați celelalte informații necesare
 - în rd.47 introduceți sumele declarate în D100.
După Recalcul, se obține impozitul datorat/de recuperat în rd. 48/49.
 - lansați Verificare corelații!

La completarea fiecărui rând s-a înscris articolul din Codul fiscal referit de normele de completare a declarației (2.).

Operații în hBILANT

În Operații curente, poziționându-ne pe grupa L - Situații lunare, se pot lansa operațiile:

a) Export D101 în XML

Exportă în XML datele pentru declarația 101 pe baza situației L16P.

În catalogul \DECL_OBL\2016\D101 fișierul generat se regăsește sub numele D101_CIF_2016_I2.XML.

b) Generare si/sau semnare PDF

- Înainte de lansarea acestei operații, verificați dacă există versiuni noi ale aplicației oficiale. Descărcați de pe ANAF formatul pdf pentru D101 și salvați Softul A în catalogul ..\DECL_OBL\2016\D101 sub denumirea D101_CIF_2016_12.PDF (CIF=codul fiscal propriu).
- La lansarea operației, formularul PDF necompletat se deschide în catalogul de mai sus
- Introduceți tip impozit pe profit, bifați datele referitoare la situația contribuabilului (an fiscal diferit, dizolvare, dacă a fost microîntreprindere în cursul anului etc.)
- Executați în acest PDF, în funcție de versiunea utilizată:
 - În cazul Adobe Reader X:
View, Tools, Extended Features, Forms, I
 - În cazul Adobe Reader XI:
Extended, Import Data
 - În cazul Adobe Reader DC:
Edit, Form options, Import Data
 - alegeți \DECL_OBL\2016\D101\D101_CIF_2016_12.XML
- Verificați datele importate
- Apăsați Validare
- Semnați electronic
- Listați formularul semnat. La listare alegeți Print Range-All pentru tipărirea tuturor paginilor
- Salvați fișierul.

c) Depunere electronică

Lansați pagina de depunere, selectați fișierul pdf validat și semnat și transmiteți declarația.

d) [Vizualizări]

- Vizualizare D101 în PDF - listarea paginii pdf se poate face și de aici.
- Vizualizare D101 în XML - numai pentru consultare
- Vizualizare D101 în XML - Notepad - pentru consultare

e) [Export Excel/Open Office/DBF]

Exportă situațiile din grupa L în formatele de mai sus, dacă este necesar pentru prelucrări, analize etc.

Modalitate de depunere

Depunere electronică - fișierul D101_CIF_2016_12.PDF se transmite prin site-ule-guvernare.

Pentru vizualizarea stării accesați meniul Vizualizare Stare Declaratii de pe ecranul de depunere.

Termen de depunere

Cf. art.42 din Codul fiscal, declarația anuală de impozit pe profit se depune în anul următor astfel:

- de regulă până la 25 martie
- până la 25 februarie - pentru:
 - organizațiile nonprofit și altele - art.15;
 - contribuabilii care obțin venituri majoritare din cultura cerealelor, a plantelor tehnice și a cartofului, pomicultură și viticultură.

⚠ În 2017 data va fi de 27 în ambele luni, 25-26 fiind zile nelucrătoare.

2.2. D101 pentru ianuarie 2017

Din 2017, microîntreprinderile se definesc astfel:

1.) Art. 47 ... o microîntreprindere este o persoană juridică română care îndeplinește cumulativ următoarele condiții, la data de 31 decembrie a anului fiscal precedent:

- a) a realizat venituri, altele decât cele obținute din desfășurarea activităților, prevăzute la art. 48 alin. (6);
- b) a realizat venituri, altele decât cele din consultanță și management, în proporție de peste 80% din veniturile totale;
- c) a realizat venituri care nu au depășit echivalentul în lei a 500.000 euro. Cursul de schimb pentru determinarea echivalentului în euro este cel valabil la închiderea exercițiului financiar în care s-au înregistrat veniturile;
- d) capitalul social al acesteia este deținut de persoane, altele decât statul și unitățile administrativ-teritoriale;
- e) nu se află în dizolvare, urmată de lichidare, înregistrată în registrul comerțului sau la instanțele judecătorești, potrivit legii.

Cf. art. 48 (5²) prin **excepție**, microîntreprinderile existente care au subscris un capital social de cel puțin 45.000 lei pot opta să aplice să plătească impozit pe profit începând cu 1 ianuarie 2017 sau cu trimestrul în care această condiție este îndeplinită.

Cf. art.48 (7), pentru anul 2017, plătitorii de impozit pe profit care la data de 31 decembrie 2016 îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 47, **sunt obligați la plata impozitului pe venitul microîntreprinderii începând cu 1 februarie 2017.**

Obligații până la data de 25 februarie 2017:

- se comunică organelor fiscale teritoriale modificarea sistemului de impozitare (formularul 010)
- se va depune și D101 pentru profitul impozabil obținut în perioada 1 - 31 ianuarie 2017. Rezultatul fiscal se ajustează corespunzător acestei perioade fiscale.

Realizarea declarației

În hBILANT se utilizează formularul:

L17P - - DECLARATIE PRIVIND IMPOZITUL PE PROFIT /AN 2017 (D101)

Exemplu de inițializare a grupei L:

An precedent	01/01/2016	31/12/2016	..\CONT16.DEM
Inc.an-sf.perioada	01/01/2017	31/01/2017	..\CONT17.DEM
Inc.an-per.preced.	01/01/2017	01/01/2017	..\CONT17.DEM
Perioada curenta	01/01/2017	31/01/2017	..\CONT17.DEM

⚠ Dacă mai înainte ați completat D101 pentru 2016 în sit. L16P, importați datele în Softul A și listați situația detaliată pentru a păstra modificările manuale, altfel la reinițializarea grupei datele se pierd.

La lansarea operației Export D101 în XML programul va întreba, dacă dorim să exportăm L16P sau L17P. Alegeți varianta pentru care tocmai ați extras datele!

⚠ L17P poate fi utilizat și de cei care rămân plători de impozit pe profit, ca și calculator trimestrial de impozit.

Cei care din ianuarie trec la impozitul pentru microîntreprinderi, pot utiliza L17M pentru calculul impozitului, inițializarea făcându-se în fiecare trimestru de la 1 februarie!

Etapele de realizare sunt identice cu cele descrise pentru anul 2016.

Atenție!

- PDF-ul inteligent pentru 2017 diferă de cel pentru 2016. Fiecare PDF inteligent poate fi utilizat numai pentru anul pentru care a fost creat de ANAF, degeaba modificăm anul manual, în XML-ul generat se va salva anul pentru care a fost proiectat formularul
- formularul pentru ianuarie 2017 conține și bifa **PJ trece de la profit la micro la 31.01.2017** pentru a marca situația pentru care se depune formularul. La livrare, **constanta BIFA-MICRO** este setată pe D, modificați pe N dacă veți depune D101 pe alta perioadă!
- la Generare PDF hBILANT sesizează anul pentru care dorim să întocmim declarația și va deschide PDF-ul aferent anului respectiv.

3. Alte situații

3.1. Situații de analiză

a) Analiza echilibrului financiar

Situație de analiză, care se poate completa pe baza situațiilor financiare prescurtate:

S01 Analiza echilibrului financiar-ENTITATI MICI

Datele se preiau din situațiile financiare din grupa N.

b) Solduri intermediare de gestiune

Se utilizează situația:

S02 Solduri intermediare de gestiune

Datele se extrag direct din contabilitate, se poate utiliza indiferent de tipul bilanțului.

3.2. Situații de calcul

În grupa L se livrează situațiile ajutoare:

- pentru anul 2016:
 - L16M Calculator impozit venit MICROINTREPRINDERI/AN 2016
Se poate utiliza pentru definitivarea impozitului pe venitul microîntreprinderii.
- pentru anul 2017:
 - L17D DOBANZI deductibile /AN 2017
 - L17M Calculator impozit venit MICROINTREPRINDERI/AN 2017
 - L17P DECLARATIE PRIVIND IMPOZITUL PE PROFIT /AN 2017 (D101)

Se pot utiliza pentru calculul trimestrial al impozitelor.

⚠ În L16M/L17M cota de impozitare aplicabilă se înscrie manual în rd.36 și se pornește Recalcul. Menționăm, că formularele sunt actualizate de noi pe baza noului Cod fiscal cu modificările valabile pentru 2016, respectiv 2017 (LG 227/15) și nu reprezintă formate oficiale, sunt numai instrumente ajutoare.

Singura excepție este L17P care se poate utiliza pentru luna ianuarie de către cei care trec la impozit microîntreprinderi și calculator de impozit pe profit de către cei care rămân platitpri de impozit profit.

⚠ La închiderea anului trebuie revizuite!

- situație utilizabilă pentru orice perioadă:
 - L78 DESCARCARE GESTIUNE-COMERT CU AMANUNTUL.

Completarea situațiilor este descrisă mai detaliat în cap.3.2. din documentația completă.

3.3. Buget de venituri și cheltuieli previzionat pe anul 2017

Livrăm un model de BVC simplificat, cu informații adaptate la societăți comerciale:

U01 Bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2017

Se pot face previziuni pe anul 2017 pornind de la datele bilanțului pentru ENTITĂȚI MICI (grupa N) din anul 2016. Exemplu de inițializare:

An precedent	01/01/2016	31/12/2016	..\CONT12.16
An curent	/ /	/ /	

Unele date (de ex. bonusurile salariale) se înscriu manual. Și previziunile pe 2017 se introduc manual. Sunt calculate subtotaluri, iar în col.3 se calculează modificarea procentuală față de anul precedent.

4. Modificări în normele contabile

Ordinul 166/17 (3.) aduce câteva modificări normelor contabile aprobate de Ordinul 1802/2014, dintre care enumerăm pe unele mai importante:

116. În cazul în care se efectuează reevaluarea, în notele explicative trebuie prezentate următoarele informații:

- a) dacă a fost implicat un evaluator autorizat
- b) pentru fiecare categorie de imobilizări corporale reevaluată, valoarea contabilă care ar fi fost recunoscută dacă activele ar fi fost înregistrate la cost istoric;
- c) surplusul din reevaluare, indicând modificarea aferentă perioadei.

310. (6) Dobânzile și penalitățile de întârziere, precum și alte datorii de natură similară se recunosc fie în contul de profit și pierdere, fie în rezultatul reportat, în funcție de perioada căreia îi corespund ...

Conturi cu denumire/funcțiune modificată

- **8031 „Imobilizări corporale luate cu chirie”** se redenumesc în 8031 „Imobilizări corporale primite cu chirie sau în baza altor contracte similare” - aici se ține evidența imobilizărilor corporale primite în leasing operațional, cu chirie sau în baza altor contracte similare, încheiate în acest scop
- **431 „Asigurări sociale”** se ține și evidența contribuției pentru asigurări sociale de sănătate datorată de alte persoane decât angajații (462)
- **8036 „Redevențe, locații de gestiune, chirii și alte datorii asimilate”** - se ține evidența datoriilor aferente imobilizărilor primite în leasing operațional, cu chirie, precum și a altor datorii asimilate, datorate de către entitate pentru bunurile luate în locație sau cu chirie, pentru care nu se recunoaște o imobilizare necorporală.
- **8039 „Alte valori în afara bilanțului”** - se ține și evidența mărfurilor primite în consignatie.

5. Update bază de date

În hBILANTU există utilitarul:

- Update bază de date

Cu ajutorul acestuia, utilizatorul poate să se convingă, că utilizează cel mai recent disc de upgrade. Chiar dacă s-a instalat o versiune mai veche, prin lansarea acestei opțiuni, baza de date hBILANT se va actualiza automat la ultima versiune. În acest subcapitol vom enumera updateurile ulterioare.

După update, o să apară câte un rând în Notițe în care veți fi informat asupra modificării efectuate.

Până la această dată a fost lansat update-ul:

- **17.02.17** - versiunea **hBILANT V3.3H1** - corecție formulă și corelație aferentă rd.432 în **L16P** și **L17P** (limita pentru sponsorizare este 5 la mie față de 3 la mie dat inițial). Verificați după update impozitul calculat în D101, dacă au fost cheltuieli de sponsorizare!
- **20.02.17** - versiunea **hBILANT V3.3H2** - adăugat grupele de situații O, S, U care lipseau din pachet
- **14.03.17** - versiunea **hBILANT V3.3H3** - corecție bază de calcul sponsorizare (rd.252 din L16P și L17P)